

Ақтөбе облысының мәдениет, мұрағаттар және құжаттама
басқармасы

Сағи Жиенбаев атындағы облыстық жасөспірімдер
кітапханасы

2020

**Қазақстан Республикасының
аталып өтілетін
және еске алынатын
күндерінің тізбегі**

АЛҒЫ СӨЗ

С.Жиенбаев атындағы облыстық жасөспірімдер кітапханасы Сіздердің назарларыңызға «Қазақстан Республикасының, алыс және жақын шет елдердің 2019 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндері» атты күнтізбені ұсынып отыр.

Күнтізбе келесі бөлімдерден тұрады:

- Қазақстан Республикасы бойынша аталып өтілетін және еске алынатын күндері;
- Нақты айы мен күні анықталмаған атаулы күндер;
- Алыс және жақын шет елдері бойынша аталып өтілетін және еске алынатын күндері;
- Нақты айы мен күні анықталмаған атаулы күндер;
- 2020 жылғы мерейтойлық кітаптар.

Күнтізбеде Қазақстандық, Ресейлік және шет елдің белгілі әдебиет пен өнер қайраткерлері, сонымен бірге ҚР ұлттық, мемлекеттік, кәсіби және халықаралық мерекелері қамтылған.

Жасөспірімдерге қызмет көрсететін кітапханашыларға және де басқа да қызығушылық білдіретін мамандарға 2019 жылы көпшілік шаралар ұйымдастыруда, библиографиялық анықтама орындау, оқырмандарға ақпарат беру және т.б. шараларда осы күнтізбе көмек көрсететініне сеніміміз мол.

**Қазақстан Республикасында
2020 жылы аталып өтілетін және еске алынатын
күндері**

Қаңтар

1 қаңтар – Көрнекті әскери қайраткер, генерал-лейтенант Жансен Кереевтің туғанына 90 жыл (1930-1983) (Бірғыз ауданы, Бірғыз селосы).

5 қаңтар - Ақын, Қазақстанның халық жазушысы, Мемлекеттік сыйлығының иегері Қадыр Мырзалиевтің туғанына 85 жыл (1935 ж.).

10 қаңтар - Жазушы, мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Ілияс Есенберлиннің туғанына 105 жыл (1915-1983).

13 қаңтар - Жазушы Рамазан Тоқтаровтың туғанына 85 жыл (1935 ж.).

Ақпан

2 ақпан - Жазушы, Қазақстанның халық жазушысы, Абай атындағы Мемлекеттік сыйлығының, «Түрік дүниесіне сіңірген еңбегі үшін» Халықаралық сыйлығының иегері Мұхтар Мағауиннің туғанына 80 жыл (1940 ж.).

20 ақпан - Тарихшы, тарих ғылымдарының докторы, профессор Әбу Сақтағанұлы Тәкеновтың туғанына 90 жыл (1930 ж., Темір ауданы-1997).

Наурыз

6 наурыз - Жазушы, драматург, кинодраматург, Қазақстанның Мемлекеттік сыйлығының, Жамбыл атындағы Халықаралық әдеби сыйлықтың иегері Қалихан Ысқақовтың туғанына 85 жыл (1935 ж.).

20 наурыз - Ақын, Қазақстанның халық жазушысы, Қазақстан мемлекеттік сыйлығы мен Бүкіл түркі дүниесі Физули атындағы халықаралық сыйлығының лауреаты, Тұманбай Молдағалиевтің туғанына 85 жыл (1935).

21 наурыз – Ақын, шебер аудармашы Қуандық Шаңғытбаевтың туғанына 95 жыл (1925-2001) (Қарабұтақ ауданы)

26 наурыз - Халық ақыны, әнші, композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері Нартай Бекежановтың туғанына 130 жыл. (1890-1954)

Сәуір

1 сәуір – Қазақстанның халық артисі, халық қаһарманы, атақты күйші-композитор, дирижер, виртоуз домбырашы Нұрғиса Тілендиевтің туғанына 95 жыл (1925-1998)

20 сәуір - Кеңес одағының батыры Әлия Молдағұлованың туғанына 95 жыл (1925-1944).

22 сәуір - Академик жазушы, қазақ әдебиетінің классигі, драматург, Абай атындағы Мемлекеттік сыйлығының иегері, қоғам қайраткері Сәбит Мұқановтың туғанына 120 жыл (1900-1973)

25 сәуір - Жетісудағы 1916 ж. қазақ ұлт-азаттық көтерілісін ұйымдастырушылардың бірі Тоқаш Бокиннің туғанына 130 жыл (1890-1918)

30 сәуір - ҚР халық суретшісі, қазақ совет бейнелеу өнерінің негізін салушы Әубәкір Ысмайловтың туғанына 110 жыл. (1910-1998)

Мамыр

7 мамыр – График-суретші, Қазақстанның халық суретшісі Евгений Матвеевич Сидоркиннің туғанына 90 жыл (1930-1982).

12 мамыр - Жазушы, публицист, Қазақ КСР Мемлекеттік сыйлығының, Халықаралық Дж.Неру атындағы сыйлықтың иегері Әнуар Әлімжановтың туғанына 90 жыл (1930-1993).

15 мамыр - Халық жазушысы Сәуірбек Бақбергеновтың туғанына 100 жыл (1920-1997)

16 мамыр - Ақын Есенбай Дүйсенбаевтың туғанына 80 жыл. (1940)

21 мамыр - Кеңес одағының батыры А.Г.Батуриннің туғанына 105 жыл (1915-1985) (Мәртөк ауданы, Полтавка ауылы).

Маусым

1 маусым - Ғалым, әдебиетші, сыншы Рымғали Нұрғалиевтің туғанына 80 жыл (1930 ж.).

21 маусым - Орыс ақыны А.Т.Твардовскийдің туғанына 110 жыл (1910-1971).

29 маусым - Техника ғылымдарының докторы, профессор, ҚР мемлекеттік сыйлығының лауреаты, ҚР еңбегі сіңген өнертапқышы Қайыр Ахметұлы Жұбановтың туғанына 85 жыл (1935 ж., Темір ауданы).

Шілде

5 шілде - Жазушы Ахат Жақсыбаевтың туғанына 80 жыл (1940 ж.).

6 шілде - ҚР тұңғыш Президенті, мемлекет қайраткері Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың туғанына 80 жыл (1940 ж.).

25 шілде - Суретші Молдахмет Кенбаевтің туғанына 95 жыл (1925-1993).

Тамыз

6 тамыз – Кеңес одағының батыры Вячеслав Михайлович Писменныйдың туғанына 70 жыл (1950 ж. Ақтөбе қаласы).

15 тамыз - Сазгер, халық артисі Ш.Қалдаяқовтың туғанына 90 жыл (1930-1976).

18 тамыз - Суретші Есет Ахатұлы Исмайловтың туғанына 70 жыл (1950 ж. Мұғалжар ауданы).

22 тамыз – Абай Құнанбайұлының туғанына 175 жыл (1845-1904).

Қыркүйек

5 қыркүйек - Ақын Жұбан Молдағалиевтің туғанына 100 жыл (1920-1988).

10 қыркүйек - Әдебиетші, филология ғылымдарының докторы Ә.Қоңыратбаевтың туғанына 115 жыл (1905-1986).

19 қыркүйек - Ақын, жазушы Асқар Тоқмағамбетовтың туғанына 115 жыл (1905-1983).

Қазан

3 қазан - Жазушы, әнші, сазгер Иса Байзақовтың туғанына 120 жыл (1900-1946).

5 қазан - Ақын Кәрім Айнабековтың туғанына 80 жыл (1940 ж.,Ақтөбе).

14 қазан - Ақын, жазушы Әбу Сәрсенбаевтың туғанына 115 жыл (1905 - 1995)

Қараша

10 қараша - Сатирик Үмбетай Уайдиннің туғанына 85 жыл (1935, Ырғыз ауданы)

12 қараша - Сазгер, Қазақстанның халық әртісі Е.Г.Брусилковскийдің туғанына 115 жыл (1905-1981).

13 қараша - Әнші, композитор, Қазақстанның халық артисі Ескендір Хасанғалиевтің туғанына 80 жыл. (1940)

15 қараша - Жазушы, әдебиетші, Кеңес одағының батыры Мәлік Ғабдуллиннің туғанына 105 жыл (1915-1973).

20 қараша - Ғалым, саяхатшы, этнограф Шоқан Уәлихановтың туғанына 185 жыл (1835-1865).

24 қараша - Балалар жазушысы Сапарғали Бегалиннің туғанына 125 жыл (1895-1983).

25 қараша - Ақын, ағартушы, педагог Міржақып Дулатовтың туғанына 135 жыл (1885-1935).

28 қараша - Ақын Жүмекен Сабырұлы Нәжімеденовтың туғанына 85 жыл (1935-1983)

Желтоқсан

24 желтоқсан - Кеңес Одағының Батыры, жазушы, Қазақстанның халық қаһарманы Бауыржан Момышұлының туғанына 110 жыл (1910-1982)

27 желтоқсан - Әдебиет сыншысы, жазушы, ғалым Мұқамбетжан Қаратаевтың туғанына 110 жыл (1910-1995).

Айы мен күні белгісіз 2020 жылы аталып өтілетін мерейтойлар

XI ғасырдың көрнекті ғұлама ғалымы Махмұд Қашқари (Махмұд ибн Әл-Құсайын ибн Мұхаммед) туғанына 990 жыл (1030-1126)

«Жеті жарғы» заңдарын жасаушы, қазақ ханы Әз Тәукенің туғанына 340 жыл (1680-1718)

Қазақ халқының сазгер-күйшісі Дәулеткерей Шығайұлының туғанына 200 жыл (1820-1887)

Аса көрнекті суырып салма ақын, жырау, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері Байғанин Нұрпейістің туғанына 160 жыл (1860-1945)

Ақын, композитор, әнші Үкілі Ыбырайдың туғанына 160 Жыл (1860-1932)

Ақын, әнші-композитор Мәди Бәпиұлының туғанына 140 жыл (1880-1921)

«Қыз Жібек» жыры жазбаша нұсқада жазылып, орыс тіліне аударылғанына 140 жыл (1880)

Жақын және алыс шетелдердің 2020 жылы аталып өтілетін мерейтойлары

Қаңтар

2 қаңтар - американдық жазушы фантаст, ғалым Айзек Азимовтың туғанына 100 жыл (1920-1992)

8 қаңтар - орыс балерины Галина Сергеевна Уланованың туғанына 110 жыл (1910-1998)

9 қаңтар - Чех жазушысы Карел Чапектің туғанына 130 жыл (1890-1938)

19 қаңтар – орыс ақыны Михаил Васильевич Исаковскийдің туғанына 120 жыл (1900-1973)

29 қаңтар - Орыстың ұлы жазушысы Антон Павлович Чеховтың туғанына 160 жыл (1860-1904)

30 қаңтар – орыс композиторы Исаак Осипович Дунаевскийдің туғанына 120 жыл (1900-1955)

Ақпан

10 ақпан – орыс ақыны және жазушысы Борис Леонидович Пастернактың туғанына 130 жыл (1890-1960)

22 ақпан – поляк композиторы және пианисі Фредерик Шопеннің туғанына 210 жыл (1810-1849)

Наурыз

2 наурыз – орыс ақыны Евгений Абрамович Баратынскийдің туғанына 220 жыл (1800-1844)

8 наурыз - чукот жазушысы Юрий Рытхэудің туғанына 90 жыл (1930-2008)

8 наурыз – орыс жазушысы Иван Фотиевич Стаднюктің туғанына 100 жыл (1920-1994)

23 наурыз – жапон режиссеры Акиро Куросаваның туғанына 110 жыл (1910-1998)

Сәуір

2 сәуір – француз жазушысы Эмиль Золяның туғанына 180 жыл (1840-1902)

3 сәуір – орыс жазушысы Юрий Маркович Нагибиннің туғанына 100 жыл (1920-1994)

4 сәуір – орыс жазушысы Юрий Павлович Германның туғанына 110 жыл (1910-1967)

Мамыр

7 мамыр – орыс композиторы Петр Ильич Чайковскийдің туғанына 180 жыл (1840-1893)

13 мамыр – француз жазушысы Альфонс Доденің туғанына 180 жыл (1840-1897)

16 мамыр – орыс ақыны Ольга Федоровна Бертгоцтың туғанына 110 жыл (1910-1975)

19 мамыр - әзербайжан жазушысы Рза Расулдың туғанына 110 жыл (1910-1981)

Маусым

8 маусым – неміс композиторы, музыка сыншысы Роберт Александр Шуманның туғанына 210 жыл (1810-1856)

21 маусым – орыс ақыны Александр Трифонович Твардовскийдің туғанына 110 жыл (1910-1971)

21 маусым – француз жазушысы Франсуа Саганның туғанына 85 жыл (1935-2004)

29 маусым – француз жазушысы Антуан де Сент-Экзюперидің туғанына 120 жыл (1900-1944)

Шілде

21 шілде – орыс график-суретшісі Владимир Александрович Серовтың туғанына 110 жыл (1910-1968)

Тамыз

5 тамыз - француз жазушысы Ги де Мопассанның туғанына 170 жыл (1850-1893)

14 тамыз – Канада жазушысы Э.Сетон-Томпсонның туғанына 160 жыл (1860-1946)

23 тамыз – орыс жазушысы Александр Степанович Гриннің туғанына 140 жыл (1880-1932)

30 тамыз – орыс суретшісі Исаак Ильич Левитанның туғанына 160 жыл (1860-1900)

Қыркүйек

7 қыркүйек – орыс жазушысы Александр иванович Куприннің туғанына 150 жыл (1870-1938)

12 қыркүйек – сөздік құрастырушы, тілші Сергей Иванович Ожеговтың туғанына 120 жыл (1900-1964)

13 қыркүйек – орыс жазушысы Альберт Анатольевич Лихановтың туғанына 85 жас (1935)

Қазан

22 қазан – орыс жазушысы Иван Александрович Буниннің туғанына 150 жыл (1870-1953)

23 қазан – Италия жазушысы Джанни Родаридің туғанына 100 жыл (1920-1980)

Қараша

8 қараша – Америка жазушысы Маргарет Митчеллдың туғанына 120 жыл (1900-1949)

12 қараша – француз мүсіншісі Огюст Роденнің туғанына 180 жыл (1840-1917)

13 қараша – ағылшын жазушысы Роберт Льюис Стивенсонның туғанына 170 жыл (1850-1894)

22 қараша – орыс жазушысы Николай Иванович Дубовтың туғанына 110 жыл (1910-1983)

28 қараша – орыс ақыны Александр Александрович Блоктың туғанына 140 жыл (1880-1921)

Желтоқсан

5 желтоқсан – орыс ақыны Афанасий Афанасьевич Феттің туғанына 200 жыл (1820-1892)

17 желтоқсан – неміс композиторы Людвиг Ван Бетховеннің туғанына 250 жыл (1770-1827)

Қазақстан ақын - жазушыларының мерейтой кітаптары

80 жыл

Дихан Әбілев «Мұңсыз Мәриям»: Поэма

70 жыл

Қасым Аманжолов «Нұрлы дүние»: Өлеңдер

Дихан Әбілев «Алтай жыры»: Өлеңдер

Хамит Ерғалиев «Біздің ауылдың қызы»: Поэма

Әбдіжәміл Нұрпейісов «Курляндия»: Роман

Жұмағали Саин «Күләнда»: Поэма

60 жыл

Тахауи Ахтанов «Махаббат мұңы»: Повестер мен әңгімелер

Мұзафар Әлімбаев «Менің Қазақстаным»: Поэма

Қасым Қайсенов «Жау тылындағы бала»: Повесть

Тұманбай Молдағалиев «Кәмилә»: Өлеңдер мен поэма

Бек Тоғысбаев «Жаңбырлы күз»: Әңгімелер

Сафуан Шаймерденов «Мінез»: Әңгіме

50 жыл

Төлеген Айбергенов «Мен саған ғашық едім»: Өлеңдер

Хамит Ерғалиев «Күй-дастан»: Поэма

Қасым Қайсенов «Партизанской тропой»: Повесть

Дмитрий Снегин «В городе Верном»: Роман-трилогия

Әкім Тарази «Асу-асу»: Повесть

Мұхтар Шаханов «Ай туып келеді»: Балладалар мен өлеңдер

40 жыл

Дүкенбай Досжанов «Шелковый путь»: Роман

Әкім Тарази «Тасжарған»: Роман

Сафуан Шаймерденов «Мәжнүн тал»: Повесть

Қалихан Ысқақов «Қара орман»: Роман

Орыс және шетел әдебиеттерінің мерейтойлары

190 лет

Александр Сергеевич Пушкин «Маленькие трагедии»:
Пьесы

180 лет

Михаил Юрьевич Лермонтов «Герой нашего времени»:
Роман

Тарас Григорьевич Шевченко «Кобзарь»: Сборник

Фенимор Купер «Следопыт»: Роман

140 лет

Федор Михайлович Достоевский «Братья Карамазовы»:
Роман

Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин «Господа
Головлевы»: Роман

110 лет

Герберт Уэллс «Машина времени»: Роман

Александр Иванович Куприн «Поединок»: Роман

Лев Николаевич Толстой «Живой труп»: Рассказ

Теодор Драйзер «Сестра Кэрри»: Роман

Генрик Сенкевич «Крестоносцы»: Исторический роман

Болеслав Прус «Кукла»: Роман

80 лет

Лион Фейхтвангер «Успех»: Роман

Эрнест Хемингуэй «По ком звонит колокол»: Роман

Алексей Силыч Новиков – Прибой «Цусима»: Историческая эпопея

Антон Семенович Макаренко «Педагогическая поэма»: Повесть

Владимир Владимирович Маяковский «Во весь голос»: Поэма

70 лет

Джеймс Олдридж «Охотник»: Роман

Лион Фейхтвангер «Гойя»: Роман

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мерекелері

1-2 қаңтар – Жаңа жыл.

1 наурыз – Алғыс айту күні.

8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні.

21-23 наурыз – Наурыз мерекесі.

1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі мен ынтымақтастығы күні.

9 мамыр – Жеңіс күні.

6 шілде – Астана күні.

30 тамыз – Қазақстан Республикасының Конституция күні.

1 желтоқсан – Тұңғыш Президент күні.

16-17 желтоқсан – Қазақстан Республикасының тәуелсіздік күні.

Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер.

Сәуір айының бірінші жексенбісі –Геологтар күні.

12 сәуір – Ғалымдар күні.

7 мамыр – Отан қорғаушылар күні.

21 мамыр - Мәдениет және өнер қызметкерлерінің күні.

31 мамыр – Саяси қуғын – сүргіндер құрбандарын еске алу күні.

4 маусым – Қазақстан Республикасының рәміздері күні.

5 маусым - Экологтар күні.

23 маусым – Полиция күні.

Маусым айының үшінші жексенбісі –Медицина қызметкері күні.

Маусымның соңғы жексенбісі – Байланыс және ақпарат қызметкерлері күні.

Шілденің үшінші жексенбісі – Металлург күні.

2 шілде – Дипломаттар қызметкерлерінің күні.

Тамыздың бірінші жексенбісі – Көлік және байланыс қызметкерлері күні.

Тамыздың екінші жексенбісі –Құрылысшы күні.

Тамыздың үшінші жексенбісі – Спорт күні.

Тамыздың соңғы жексенбісі – Шахтер күні.

1 қыркүйек – Білім күні.

Қыркүйектің бірінші жексенбісі – Мұнай-газ кешені қызметкерлерінің күні.

Қыркүйектің екінші жексенбісі – Отбасы күні.

5 Қыркүйек– Қазақстан Республикасы халықы тілдері күні.

Қыркүйектің соңғы жексенбісі – Еңбек күні.

28 қыркүйек – атом саласы қызметкерлерінің күні.

Қазанның бірінші жексенбісі - Мұғалімдер күні.
18 қазан –Рухани келісім күні.

15 қараша – Ұлттық валюта – теңге күні.
Қарашаның үшінші жексенбісі – Ауыл шаруашылығы
қызметкерлерінің күні.

Желтоқсанның үшінші жексенбісі – Энергетик күні.

Бүкіләлемдік және халықаралық мерекелер

25 қаңтар – Татьяна күні. Ресей студенттерінің күні.

3 наурыз – Бүкіләлемдік жазушылар күні.

21 наурыз – Бүкіләлемдік жер күні.

21 наурыз – Бүкіләлемдік поэзия күні.

1 сәуір – Күлкі күні.

1 сәуір – Халықаралық құстар күні.

2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күні.

7 сәуір – Бүкіләлемдік денсаулық күні.

12 сәуір – Бүкіләлемдік авиация және ғарыш күні.

15 сәуір – Бүкіләлемдік мәдениет күні.

18 сәуір – Халықаралық ескерткіштер мен тарихи
орындар күні.

23 сәуір – Бүкіләлемдік кітап және авторлық құқық қорғау
күні.

24 сәуір – Халықаралық жастар ынтымақтастығы күні.

15 мамыр – Халықаралық отбасы күні.

18 мамыр – Халықаралық мұражай күні.

1 маусым – Халықаралық балаларды қорғау күні.

5 маусым – Бүкіләлемдік қоршаған ортаны қорғау күні.

23 маусым – Бүкіләлемдік Олимпиада күні.

26 маусым – Халықаралық есірткі және есірткі саудасымен
күрес күні.

27 маусым – Жастар күні.

- 1 қазан – Халықаралық қарттар күні.
- 23 қазан – Халықаралық мектеп кітапханаларының күні.
- 10 қараша – Бүкіләлемдік жастар күні.
- 16 қараша – Халықаралық толеранттық күні.
- 17 қараша – Халықаралық студенттер күні.

Діни мерекелер

- 7 қаңтар – демалыс күн – «Рождество» мейрамы.
- Белгіленген кестеге сәйкес «Құрбан айт» - демалыс күн.

Шығаруға жауапты:

С.Жиенбаев атындағы
облыстық жасөспірімдер
кітапханасының директоры

Г.Н.Калдина

Инновациялық және әдістемелік
Жұмыстар бөлімінің меңгерушісі

А.А.Ермекбаева

Құрастырған:

Әдіскер

Г.Е.Өтегенова